1961
ଫେବୃଆରୀ 17

ଚାଇନା କପା ରପ୍ତାନିକାରୀ

ବନାମ

ବେହରିଆଲ ରାମଚରଣ କପା ମିଲ୍ସ୍ ଲିମିଟେଡ଼

(ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର ଏବଂ କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଚୁକ୍ତିର ଭଙ୍ଗ - ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି - ଆମଦାନୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗାଣ - ପରିବହନ ତାରିଖ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି - ଯୋଗାଣରେ ବିଫଳତା - ବିଦେଶୀ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଚୁକ୍ତିର ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା - ଦାୟିତ୍ୱ ।

ଅପିଲକାରୀ ଏହାର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ 1950 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ପାଇଁ 200,000 ପାଉଣ୍ଡ କପା ତନ୍ତୁ, ପରିବହନ ଏବଂ 1950 ମସିହା ନଭେମ୍ବର/ଡିସେମ୍ବର ପରିବହନ ପାଇଁ 300,000 ପାଉଣ୍ଡ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲେ । 1950 ମସିହା ଜୁଲାଇ 22ରେ, ଅପିଲକାରୀ 40,000 ପାଉଣ୍ଡ ତନ୍ତୁ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସହ ଅଗଷ୍ଟ ପରିବହନରେ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ । 1950 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 9 ରେ, ଏହା 50,000 ପାଉଣ୍ଡ ତନ୍ତୁ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସହ "ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବର 1950 ପରିବହନ" ଅନ୍ୟ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଚୁକ୍ତିର ମନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା : "ଏହି ଚୁକ୍ତି ଆମଦାନୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅଧୀନରେ ଅଛି ଏବଂ ତେଣୁ ପରିବହନ ତାରିଖ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ନୁହେଁ । 1950 ଅକ୍ଟୋବର ରେ, ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରଥମ ଚୁକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ 50,000 ପାଉଣ୍ଡ ପହଞ୍ଚିଲା; ଏଥିମଧ୍ୟରୁ 40,000 ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଚୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଏବଂ 10,000 ଦ୍ୱିତୀୟ ଚୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଚୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ 40,000 ପାଉଣ୍ଡର ବଳକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଚୁକ୍ତି ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହା ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହେଁ କାରଣ ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତିନାମା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଣକାରୀ ବଣ୍ଟନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ପୂରଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହେଲେ ।

1961
ଚାଇନା କପା ରପ୍ତାନିକାରୀ ବନାମ ବେହରିଆଲ ରାମଚରଣ କପା ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ଚୁକ୍ତି ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ ଦାୟୀ, କାରଣ ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତିକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚୁକ୍ତି ନଥିଲା । ବାଣିଜ୍ୟିକ ଚୁକ୍ତିରେ ସମୟ ସାଧାରଣତଃ ଚୁକ୍ତିର ସାର ଅଟେ । ମନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଥିବା ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖ କେବଳ ସେତେଟା ନିଶ୍ଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ଆମଦାନୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖିବାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇବାରେ କୌଣସି ବିଳମ୍ବ ହୋଇନଥିବାରୁ ପରିବହନ ତାରିଖ 1950 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବରର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଚୁକ୍ତିର ଅନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖ ନିଶ୍ଚିତ ଥିଲା । ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଥିଲା ଯେ ଭଙ୍ଗ ତାରିଖ ଅର୍ଥାତ୍ 1950 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 15ରେ, ଏହାର ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଥିଲା ଯାହା ଅଧୀନରେ ଏହା ଚୁକ୍ତି ଭଙ୍ଗ ହୋଇନଥିଲେ, ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବର ମାଲ ପରିବହନ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏହାର ଚୁକ୍ତିକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିପାରିବ । ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରଥମ ଚୁକ୍ତି ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷରେ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀ ସମ୍ପୃକ୍ତ ତାରିଖରେ ଏହା ଅଧୀନରେ କୌଣସି ସାମଗ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଯୋଗାଣକାରୀମାନେ ଡିସେମ୍ବର 15 ପୂର୍ବରୁ କିସ୍ତିରେ ସାମଗ୍ରୀ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ କିମ୍ବା ଅତି କମରେ 40,000 ପାଉଣ୍ଡ ଯୋଗାଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ, କାରଣ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇନଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ଏହା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ଚୁକ୍ତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଥିଲା। ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ଯଥେଷ୍ଟ ନଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସହିତ ଏହାର ଚୁକ୍ତିନାମା ପୂରଣ କରିବାର ଏକ ସୁଯୋଗ ଅଛି ।

ବିଲାସିରାମ ଠାକୁରଦାସ ବନାମ ଗୁକ୍ଵେ (1915) ଆଇ. ଏଲ. ଆର. 43 *Cal. 305 ଏବଂ ଫିନିକ୍ସ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ମାଧବଦାସ ରୂପଚାନ୍ଦ* (1916) 24 Bom. ଏଲ. ଆର. 142, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 331/1956 ।

1961
ଚାଇନା କପା ରପ୍ତାନିକାରୀ ବନାମ ବେହରିଆଲ ରାମଚରଣ କପା ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 97/1954 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1955 ମସିହାର ମାର୍ଚ୍ଚ 11 ର ଡିକ୍ରି ଏବଂ ଡିକ୍ରୀରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଭାରତର ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲ ଏମ୍. ସି. ସେତଲୱାଡ ଏବଂ ଜି. ସି. ମାଥୁର ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ତ୍ରିକୁମଦାସ, ଏସ୍. ଏନ୍. ଆଣ୍ଡଲେ, ଜେ. ବି. ଦାଦା-ଚାନ୍ଜୀ *ଏବଂ ରାମେଶ୍ୱର* ନାଥ ।

1961 । ଫେବୃଆରୀ 17 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା-ଏହି ମକଦ୍ଦମା ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟର ଅପିଲ ଅଦାଲତର ଏକ ରାୟରୁ ଆସିଛି ଯାହା ରପ୍ତାନିକାରୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଉଲ୍ଲଂଘନ ପାଇଁ କ୍ଷତି ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମାର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥାଏ । ବମ୍ବେରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ଲିଖିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, 1950 ମସିହା 9 ଅଗଷ୍ଟରେ, ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନି ବ୍ୟବସାୟୀ ଭାବରେ ବମ୍ବେରେ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ଅପିଲକାରୀମାନେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା ବମ୍ବେରେ ଏକ କପା ସିଲେଇ ଏବଂ ବୟନ କଳ ଭାବରେ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ଏକ କମ୍ପାନୀ, ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ଏଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଗୁଣବତ୍ତାର 50,000 ପାଉଣ୍ଡ ଇଟାଲୀୟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ତନ୍ତୁ କପା, ପ୍ରତି କ୍ୟାଣ୍ଡି ଏକ୍ସ ଡକ୍ ପାଇଁ 1,350 ଟଙ୍କାରେ, ପରିବହନ 1950 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବର କିଣିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରୁ 10,000 ପାଉଣ୍ଡ 1950 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 31ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କମ୍ପାନୀକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବାକି 40,000 ପାଉଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କମ୍ପାନୀ ଏହି କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ଅଭିଯୋଗ ଆଣିଛି ଯେ ଆପିଲକାରୀ ଫାର୍ମ ଭୁଲ ଭାବରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ସାମଗ୍ରୀର ଏହି ବାକି ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଅବହେଳା କରିଛି । ଅପିଲକାରୀ ଏହି ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଭୁଲ ବିଫଳତା ନୁହେଁ । ଅପିଲକାରୀ ତାଙ୍କର ଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତିରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ "ମଧ୍ୟସ୍ଥି ପକ୍ଷ (ଅର୍ଥାତ୍ ଯୋଗାଣକାରୀ) ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବିତରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରେ ଥିବା ପରିସ୍ଥିତି" ଯୋଗୁଁ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ନ ହେବା ଘଟଣା ଘଟିଛି; ଏବଂ ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଯେ

ଚୁକ୍ତିନାମାର ମୁଦ୍ରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ 16 ଅନୁଯାୟୀ ବାଦୀ କମ୍ପାନୀକୁ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ୱରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ଆହୁରି ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଚୁକ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ମାଲ ପରିବହନରେ ସମୟର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନାହିଁ, ଏବଂ ମାଲ ପରିବହନ ସମୟ ଚୁକ୍ତିର ସାର ନୁହେଁ । ବିଚାରକାଳୀନ ବିଚାରପତି କହିଛନ୍ତି ଯେ ମାଲ ପରିବହନ ସମୟର ନିଶ୍ଚିତକରଣ ଦିଆଯାଇଛି, କେବଳ ଆମଦାନୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ କାରଣରୁ ମାଲ ପରିବହନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇପାରେ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା; ମାଲ ପରିବହନ ସମୟ ଚୁକ୍ତିର ସାରମର୍ମ ଥିଲା; ଏବଂ ଶେଷରେ କୌଣସି "ମଧ୍ୟସ୍ଥି ପକ୍ଷ" ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ କିମ୍ବା ବିତରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବାର କୌଣସି ମାମଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଯେହେତୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂସ୍ଥା କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚୁକ୍ତି କରିନଥିଲା ଯାହା ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ହାସଲ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥାନ୍ତା-ଯଦି ଏପରି ଚୁକ୍ତି ଭଙ୍ଗ ହୋଇନଥାନ୍ତା-ଯେଉଁଥିରୁ ଏହା ସେହି 40,000 ପାଉଣ୍ଡ ବିତରଣ କରିପାରିଥାନ୍ତା ; "ସେମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରେ ଥିବା ପରିସ୍ଥିତି" କାରଣରୁ ଯୋଗାଣ ନହୋଇଥିବା ଅଧିକ ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ବିଚାରକାଳୀନ ବିଚାରପତି ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ତିନାମାର ଭୁଲ ଉଲ୍ଲଂଘନ ହୋଇଛି ଏବଂ ବାଦୀ କମ୍ପାନୀ - ପ୍ରତିପକ୍ଷ - କ୍ଷତି ପୂରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର । କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ପ୍ରକୃତ ଆକଳନ ଆୟୁକ୍ତ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରତିବାଦୀ ଅପିଲ ଉପରେ, ଅପିଲ ଅଦାଲତ ବିଚାରକାଳୀନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସହ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଆମଦାନୀ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇବାରେ କୌଣସି ବିଳମ୍ବ ହୋଇନଥିବାରୁ, ଅକ୍ଟୋବର ନଭେମ୍ବରର ମାଲ ପରିବହନ ପାଇଁ ବାଦୀଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରିବାର ଅ ଅଙ୍ଗୀକାର ଜାରି ରହିଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ "ଯୋଗାଣ ଦେବାରେ ବିଫଳତା ମୁଖ୍ୟତଃ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା କାରଣ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ କେବେ ବି ଯୋଗାଣ ଦେବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ ନଥିଲେ କାରଣ ସେମାନେ ଇଟାଲୀରୁ ସାମଗ୍ରୀ ପାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିନଥିଲେ ଯାହା ସେମାନେ ଚୁକ୍ତି ସମୟରେ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିଥାନ୍ତେ । "ତେଣୁ, ଅପିଲ ଅଦାଲତ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଚୁକ୍ତିର କୌଣସି ଧାରା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଖୋଲା ନାହିଁ ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରେ କିମ୍ବା ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଣ ଦେଇଥିବାରୁ କ୍ଷମା କରେ । ତେଣୁ ଏହି ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ।

1961
ଚାଇନା କପା ରପ୍ତାନିକାରୀ ବନାମ ବେହରିଆଲ ରାମଚରଣ କପା ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ଖାରଜର ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଅଦାଲତରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇବା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲକୁ ଆଗତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଅପିଲକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ତିନୋଟି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନଥିଲା; ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୁକ୍ତି, ଯାହା ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଥମଟିରେ ଜଡ଼ିତ, ତାହା ହେଉଛି ଯେ ମାଲ ପରିବହନ ସମୟ ଚୁକ୍ତିର ସାର ନୁହେଁ । ଶେଷରେ, ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂସ୍ଥା ଏହାର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ କରିଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା, ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଯୋଗାଣ ପାଇବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା-ଯଦି ଏହି ଚୁକ୍ତି ଭଙ୍ଗ ହୋଇନଥାଏ-ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ବାଦୀ କମ୍ପାନୀକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଯୋଗାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରିବେ ।

ଏହି ଚୁକ୍ତି ଏକ ମୁଦ୍ରିତ ଦସ୍ତାବିଜରେ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପରିମାଣ, ଗୁଣବତ୍ତା, ମୂଲ୍ୟ, ମାଲ ପରିବହନ, ଦେୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଥିଲା ଏବଂ ମନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ ପୂରଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଆମେ 1950 ମସିହା "ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବର ମାଲ ପରିବହନ ନିମନ୍ତେ ପାଇଲୁ । "ମନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଆମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଲିଖିତ ପାଇଥାଉ :"1. ଲିଖିତ ଓଜନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ ; 2. ଏହି ଚୁକ୍ତି ଆମଦାନୀ ଲାଇସେନ୍ସ ଅଧୀନରେ ଅଛି ଏବଂ ତେଣୁ ପରିବହନ ତାରିଖ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ନୁହେଁ ।

ତେଣୁ ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ଚୁକ୍ତିନାମାର ମୁଦ୍ରିତ ଅଂଶରେ ପୂର୍ବରୁ ଯାହା କୁହାଯାଇଥାଇପାରେ, ପକ୍ଷମାନେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲେ, " 1950 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବର" କୁ ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବା ପରେ, ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ଯେ ପରିବହନ ତାରିଖ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଉଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ହଁ, ତେବେ କେତେ ପରିମାଣରେ । ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ହେଲା : "ଏହି ଚୁକ୍ତି ଆମଦାନୀ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅଧୀନରେ ଅଛି, ଏବଂ ତେଣୁ ପରିବହନ ତାରିଖ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ନୁହେଁ । "ଆମେ ଯେପରି ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ, ଯେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଚୁକ୍ତିରେ, ସମୟ ସାଧାରଣତଃ ଚୁକ୍ତିର ସାରମର୍ମ ଅଟେ ଏବଂ "ତେଣୁ" ଶବ୍ଦର ସ୍ୱାଭାବିକ, ବ୍ୟାକରଣଗତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରି, ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ଯାହା ଚାହୁଁଥିଲେ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ପରିବହନରେ ବିଳମ୍ବ 1950 ମସିହା

ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବର ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରେ, ଏହି ପରିବହନ ତାରିଖ ନିଶ୍ଚିତ ନଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଏହି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସହିତ 1950 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବର, ନିଶ୍ଚିତ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ୍ ଏହା ଦୃଢ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ଅନେକ କାରଣ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଛନ୍ତି ଯାହା ମାଲ ପରିବହନରେ ବିଳମ୍ବ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ଏବଂ ସଂଯୋଗ ଶବ୍ଦ "ତେଣୁ" କେବଳ ଅନେକ କାରଣ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା-ଉଦାହରଣ ଏବଂ ଏକ ସାଧାରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା ଦ୍ୱାରା ଯେ ପରିବହନ ତାରିଖ ନିଶ୍ଚିତ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଗ୍ରହଣୀୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁନାହୁଁ । ଯଦି ପକ୍ଷମାନେ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ ଆମଦାନୀ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ବ୍ୟତୀତ, ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖର ନିଶ୍ଚିତତା ନାହିଁ, ତେବେ ଏପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସ୍ୱାଭାବିକ ଉପାୟ-ସମୟକୁ ଚୁକ୍ତିର ସାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାର ବାଣିଜ୍ୟିକ ଚୁକ୍ତିରେ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-କହିବାକୁ ହେବ : "ଏହି ଚୁକ୍ତି ଆମଦାନୀ ଲାଇସେନ୍ସ ଅଧୀନରେ ଅଛି ଏବଂ ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନାହିଁ । "ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ମଧ୍ୟ ଥାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଆଶା କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଯେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟାକରଣ ନିୟମ ଅନୁସରଣ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏପରି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ "ତେଣୁ" ପଦ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ନାହିଁ, କେବଳ ଏତିକି ବୁଝାଇବା ବ୍ୟତୀତ ଯେ ଚାଇନା କପା ଆମଦାନୀ ପରିବହନ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

ଯେପରି ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ, ମନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ତମ୍ଭଟି ହାତଲେଖାରେ ପୂରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଯଦିଓ ମୁଦ୍ରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ନିଜେ ଏକ ଉପସଂହାରକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥାନ୍ତେ ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ ଯେ ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖ ନିଶ୍ଚିତ ନଥିଲା, ହାତଲେଖାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ତେବେ ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନାହୁଁ ଯେ ମୁଦ୍ରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏହିପରି କୌଣସି ଉପସଂହାରକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବ । ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ୍ ଆମକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଯେ ମୁଦ୍ରିତ ସର୍ତ୍ତ 2 ର ମାଲ ପରିବହନ ତାରିଖ ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଆଦୌ ନିଶ୍ଚିତତା ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ତ୍ତଟି ଦୁଇଟି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ । ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଖଣ୍ଡ 7 ଏବଂ 9 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, "ଯଦି ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଂଶ ଧାରା 9 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ କିମ୍ବା କାରଣ ପାଇଁ ପଠାଯାଏ ନାହିଁ, ଉକ୍ତ ଖଣ୍ଡ 7 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପନ୍ଦର ଦିନର କୋହଳ

ସହିତ ମାଲ ପରିବହନ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ବିକ୍ରେତାମାନେ ଦାୟୀ ରହିବେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏପରି ମାଲ ପରିବହନ ନକରିବାର କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଦେବେ ଏବଂ କୌଣସି ରିହାତି କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି ନକରି କିମ୍ବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ରିହାତି ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ବିନା ପରିବହନ ପାଇଁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ବିକଳ୍ପ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବ । ସର୍ତ୍ତ 2 ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ବିଳମ୍ବ ହେବାର ବିଭିନ୍ନ ଅବଧି ପାଇଁ ଅନୁଦାନର ସରଳୀକୃତ ହାର ସ୍ଥିର କରିଥାଏ : ଏକ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 1.5 ପ୍ରତିଶତ; ଏକ ମାସରୁ ଦୁଇ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 2.5 ପ୍ରତିଶତ; ଦୁଇରୁ ତିନି ମାସ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 3.5 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ତିନି ମାସରୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 7.5 ପ୍ରତିଶତ । ପଶମ ସାମଗ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭିନ୍ନ ଦର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଚୁକ୍ତିର ଖଣ୍ଡ 7ରେ ମାଲ ପରିବହନ ପରେ 15 ଦିନର କୋହଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ଯେତେବେଳେ କି ଖଣ୍ଡ 9 ରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ ଧାରା ରହିଛି ଯେଉଁଠାରେ ବଳପୂର୍ବକ ଘଟଣା, ଯୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧ ଭଳି ଅପରେସନ, ଧର୍ମଘଟ, ତାଲା ବନ୍ଦ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ମାଲ ପରିବହନ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ । ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ୍ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ସର୍ତ୍ତ 2 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସମୟ ଚୁକ୍ତିର ସାର ନୁହେଁ ଏବଂ ମାଲ ପରିବହନ ସମୟର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଏହା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ଏହାର ବିପରୀତ ଦର୍ଶାଉଛି । ପ୍ରଥମ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ମାଲ ପରିବହନ ନକରିବାର ନୋଟିସ୍ ଦେବାର ଅଧିକାର ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ଏପରି ନୋଟିସ୍ ଉପରେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଚାଇନା କପା ବିକଳ୍ପ ଦେଇଥାଏ ଯେ ରପ୍ତାନିକାରୀ ପଠାଇନଥିବା ଅଂଶକୁ ବାତିଲ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ରିହାତି ଉପରେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଏକ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଯଦି ସମୟ ଚୁକ୍ତିର ସାର ନୁହେଁ ଏବଂ ମାଲ ପରିବହନ ସମୟର ନିଶ୍ଚିତତା ନାହିଁ, ତେବେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କିମ୍ବା ଏହି ଭତ୍ତା ପାଇଁ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ପାଇଁ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ରହିବ ନାହିଁ ।

ଖଣ୍ଡ 7 ଏବଂ 9ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ଭାବିବାରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ଯେ ପରିବହନ ସମୟର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସମୟ ଚୁକ୍ତିର ସାର ଥିଲା ।

1961
ଚାଇନା କପା
ରପ୍ତାନିକାରୀ
ବନାମ
ବେହରିଆଲ
ରାମଚରଣ କପା ମିଲ୍ସ
ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ଏହା ଆମକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଆଣିଥାଏ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂସ୍ଥାର ସେମାନଙ୍କର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଥିଲା କି ଯାହା ଭାଙ୍ଗି ନ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ କରିବା ସ୍ଥିତିରେ ରଖିଥାନ୍ତା । ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ ଯଦି ଏପରି କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଥିଲା, ତେବେ ପ୍ରତିବାଦୀ କ୍ଷତି ପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବେ ନାହିଁ । ଏହା ସମାନ ଭାବରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି ଏପରି କୌଣସି ଚୁକ୍ତି ନଥିଲା, ତେବେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ୍ ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଚୁକ୍ତି ଏପରି ଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଯୋଗାଣ ହାସଲ କରିବାର ଏକ ସୁଯୋଗ ଥାଏ, ତେବେ ତାହା ତାଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ଏହି ଆଧାର ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ବିକ୍ରେତାଙ୍କ କହିବାର ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିବା ପୂର୍ବରୁ ଯେ ଯୋଗାଣ ନକରିବା ତାଙ୍କ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା, ବିକ୍ରେତା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଯେ ସମୟୋଚିତ ଯୋଗାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସେ ନିଜେ ତାଙ୍କ କ୍ଷମତାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସେ ଏହା ଦେଖାଇ ପାରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଅଧୀନରେ ସେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଯୋଗାଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ଯଦି ତାଙ୍କ ନିଜ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ସେ ଏତେଟା ହକଦାର ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଯୋଗାଣ ପାଇବାର କେବଳ ଏକ ସୁଯୋଗ ଥିଲା, ତେବେ ଯୋଗାଣ ନକରିବା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ନକରିବାରେ ତାଙ୍କ ନିଜ ଭୁଲ କାରଣରୁ ହେବ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ କରିବ ଏବଂ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରେ ଥିବା ପରିସ୍ଥିତିରେ ନୁହେଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ଦେଖିବା ପରେ ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହାର ଚାଇନା କପା ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଦୁଇଟି ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲା- 1950 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ପାଇଁ ରପ୍ତାନିକାରୀଙ୍କ କପାର 200,000 ପାଉଣ୍ଡ ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତି, ଯାହା ପରେ ମାଲ ପରିବହନକୁ 1950 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଏ;1950 ମସିହା ନଭେମ୍ବର/ଡିସେମ୍ବର ପାଇଁ 300,000 ପାଉଣ୍ଡ ପାଇଁ 1950 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 4 ର ଅନ୍ୟ ଏକ ଚୁକ୍ତି । ପ୍ରତିବାଦୀର ମଧ୍ୟ ବାଦୀ କମ୍ପାନୀ ସହିତ 1950 ମସିହା ଜୁଲାଇ 22ରେ 40,000

1961
ଚାଇନା କପା ରପ୍ତାନିକାରୀ ବନାମ ବେହରିଆଲ ରାମଚରଣ କପା ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ପାଉଣ୍ଡ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ ମାଲ ପରିବହନ-ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ନଭେମ୍ବର/ଡିସେମ୍ବର ମାଲ ପରିବହନରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା । 1950 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବରରେ, ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରଥମ ଚୁକ୍ତିନାମାରୁ 50,000 ପାଉଣ୍ଡ ଆସିଲା; ଏଥିରୁ 40,000 ପାଉଣ୍ଡ ପୂର୍ବ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବାଦୀ କମ୍ପାନୀକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 10,000 ପାଉଣ୍ଡ ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା - ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ମକଦ୍ଦମା ରୁଜୁ ହୋଇଛି । 3, 00, 000 ପାଉଣ୍ଡ୍ ର ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, କ୍ରେତା (ପ୍ରତିବାଦୀ) 70,000 ପାଉଣ୍ଡ୍ ର ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଥିଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ବାଦୀ କମ୍ପାନୀକୁ କିଛି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ 40,000 ପାଉଣ୍ଡ ଅବିତରିତ ରହିଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ପ୍ରତିବାଦୀର ଏକ ଚୁକ୍ତି ଥିଲା ଯାହା ଅଧୀନରେ,ଯଦି ସେ ଚୁକ୍ତି ଭଙ୍ଗ କରିନଥିବେ, ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବରରେ ପରିବହନ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏହାର ଚୁକ୍ତିକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିପାରିବେ ।

ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ୍ ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଯେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ବିକ୍ରେତା (ଅପିଲକାରୀ) ଙ୍କ ପୂର୍ବ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିଚାରରୁ ବାଦ୍ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ଅତି କମରେ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚୁକ୍ତି ଥିଲା । ଏହି ତର୍କରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିବ ଯଦି ଭଙ୍ଗ ସମୟରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଶେଷ ତାରିଖ ଦିନ ଯାହା ଅଧୀନରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ମାଲ ପରିବହନ କରାଯାଇପାରିବ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସେହି ପୂର୍ବ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ସାମଗ୍ରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହୋଇଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ତାହା ସ୍ଥିତି ନୁହେଁ । କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପୂର୍ବ ଚୁକ୍ତି ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷରେ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା; ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭଙ୍ଗ ସମୟରେ ବିକ୍ରେତା ସେହି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ସାମଗ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ ।

ଆମେ ଏହାପରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ନଭେମ୍ବର/ଡିସେମ୍ବର ମାଲ ପରିବହନ ଚୁକ୍ତି ପରେ ଆସିଛୁ । ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏପରି ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀମାନେ ଡିସେମ୍ବରର ଶେଷ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଲ ପରିବହନ ବିଳମ୍ବ କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ଯଦି ସେହି ସ୍ଥିତି ଥାଏ, ତେବେ ବିକ୍ରେତା, ଏହାର ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ କରାଯିବାର ଶେଷ ଦିନରେ, ଯଥା, ତାହା କରିନଥାନ୍ତେ, ଯଥା , 1950 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 15 ତାରିଖରେ, ଖଣ୍ଡ 7 ଅନୁଯାୟୀ 15 ଦିନ

1961
ଚାଇନା କପା ରପ୍ତାନିକାରୀ ବନାମ ବେହରିଆଲ ରାମଚରଣ କପା ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ଯୋଡ଼ିବା ପରେ, ଏପରି କୌଣସି ଚୁକ୍ତି ରହିଛି ଯାହା ଅଧୀନରେ ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇଥାଆନ୍ତା । ତେବେ ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ୍ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହାର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ କରିଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀମାନେ ନଭେମ୍ବର/ଡିସେମ୍ବର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଣ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ ଏବଂ ଏହିପରି 40,000 ପାଉଣ୍ଡ ପଠାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ ।

ଏହି ତର୍କର ମାର୍ଗରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ଯେ ଏହାର ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଆମେ ସେହି ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଜାଣି ନାହୁଁ । *ବିଳାସିରାମ ଠାକୁରଦାସ ବନାମ ଗୁହ୍ନେ* (1) ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଠାରୁ ବିଦ୍ୱାନ ପରାମର୍ଶଦାତା ସହାୟତା ଲୋଡିଥିଲେ, ଚୁକ୍ତିରେ ମାଲ ପରିବହନ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଥିଲା, 1914 ମସିହା ଜୁଲାଇ-ଡିସେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ଷ୍ଟିମର୍ ଦ୍ୱାରା ମାଲ ପରିବହନ କରାଯିବାର ଥିଲା-ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଷ୍ଟିମର୍ ଦ୍ୱାରା ଯେକୌଣସି ମାସରେ ମାଲ ପରିବହନ । "ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏକ କିସ୍ତି ଚୁକ୍ତି ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଚୁକ୍ତିନାମା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଅଦାଲତ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଜୁଲାଇରୁ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପୃଥକ ମାଲ ପରିବହନ ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାର କ୍ରେତାଙ୍କର ଅଛି । *ଫିନିକ୍ସ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ମାଧବଦାସ ରୂପଚାନ୍ଦ* (2) ମାମଲାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା ଯେ ବାଦୀ-ବିକ୍ରେତାମାନେ ଯେଉଁଠାରେ ବିତରଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଥିଲା, *"1913 ମସିହାର ଅକ୍ଟୋବର-ନଭେମ୍ବର ମାସରେ 200 ବେଲ୍ ନମ୍ବର* 20 ଏବଂ 20.5 ବଳୟ ବିଶିଷ୍ଟ ରିଙ୍ଗ ଏବଂ 50 ବେଲ୍ ନମ୍ବର 6.5 ବଳୟ ଖଇର ସୂତା ନିର୍ମିତ" ଯୋଗାଣ ନଦେଇ ଏକ ଭଙ୍ଗ କରିଛନ୍ତି କି? ଚୁକ୍ତିରେ ଆହୁରି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କ୍ରେତାମାନେ ସମୟ ସମୟରେ ବେଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ବିତରଣ ନେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଷ୍ଟିସ୍ ମ୍ୟାକଲିଓଡ୍ କହିଥିଲେ ଯେ "ଅଦାଲତ କେବଳ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଚାର କରିପାରିବେ, ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ସେହି ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ, ଅକ୍ଟୋବର-ନଭେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଶହ ବେଲ ମାଗିବା ଏବଂ ଦେବା ଉଚିତ୍, ବିତରଣ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସମୟରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପରିମାଣରେ ବିତରଣ ପାଇଁ କୁହାଯାଇଥିଲା ।"

[1] (1915) I.L.R 43 Cal. 305
[2] (1916) 24 Bom. L.R. 142

ବେଞ୍ଜାମିନ୍ ଙ୍କ ବିକ୍ରି ଉପରେ ୫ମ ସଂସ୍କରଣ, ଏ. ଟି. ପି. 724 କହିବା ଅନୁସାରେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଇଂରାଜୀ ଆଇନ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ରଖେ :-

" ଯେଉଁଠାରେ କିସ୍ତିର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ, ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ନିୟମ ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ଚୁକ୍ତି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବିତରଣ ହାର ଅନୁସାରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ବିଦ୍ୱାନ ଲେଖକ ଆହୁରି କହିଛନ୍ତି ଯେ "ଯଦି ଏହା ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କିମ୍ବା ପରିସ୍ଥିତିରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ବିତରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା, ତେବେ ଏହା ନ୍ୟାୟାମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇଯାଏ ଯେ ବିତରଣ ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର କିମ୍ବା ଦାବି ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅଟେ କି ନାହିଁ ।

ତଥାପି, କେବଳ କିସ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିତରଣ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବିସ୍ତାର କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ ତାହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ । ତେବେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କିଛି ନାହିଁ ଯେ ଏହାର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରତିବାଦୀର ଚୁକ୍ତି ଏକ କିସ୍ତି ଚୁକ୍ତି ଥିଲା । ଯଦିଓ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ମାଲିକଙ୍କୁ ପଚରାଉଚୁରା କରାଯାଇଥିଲା, ସେ ଏପରି କିଛି କହି ନଥିଲେ ଯାହା ତାଙ୍କ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ଏପରି ଏକ କିସ୍ତି ଚୁକ୍ତି ଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବ । ଚୁକ୍ତିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା କିସ୍ତି ଚୁକ୍ତି ବୋଲି ଏକ ଉପସଂହାରକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରୁଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ୍ ଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀମାନେ 1950 ଅକ୍ଟୋବର/ନଭେମ୍ବର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଣ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ବାଧ ହେବେ ।

ତେଣୁ ଏହି ଉପସଂହାରରୁ କେହି ବର୍ତ୍ତି ପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହାର ମାମଲା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହାର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଏହାର ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଥିଲା, ଯାହା ଯଦି ଭାଙ୍ଗି ନ ଥାଏ, 1950 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 15 ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ 40,000 ପାଉଣ୍ଡ ସୂତା ତନ୍ତୁର ମାଲିକାନା ପାଇବ । ତେଣୁ ସେହି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଣ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଦ୍ୱାରା, ଚୁକ୍ତିର ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂସ୍ଥା ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରେ ନାହିଁ ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

1961
ଚାଇନା କପା ରପ୍ତାନିକାରୀ ବନାମ ବେହରିଆଲ ରାମଚରଣ କପା ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ
ଅନୁବାଦିକା, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।